

УГОВОР
О ПРИЈАТЕЉСТВУ, САРАДЊИ И УЗАЈАМНОЈ
ПОМОЋИ

ЗАКЉУЧЕН И ПОТПИСАН У ЕВКСИНОГРАДУ 27 НОВЕМБРА 1947 ГОДИНЕ

ИЗМЕЂУ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

И

НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ БУГАРСКЕ

УГОВОР О ПРИЈАТЕЉСТВУ, САРАДЊИ И УЗАЈАМНОЈ ПОМОЋИ

*између Федеративне Народне Републике Југославије
и Народне Републике Бугарске*

Убеђени, да братско зближење и тесна сарадња одговара вековним тежњама народа Федеративне Народне Републике Југославије и бугарског народа, који у томе виде чврсту гаранцију своје слободе и независности, свог свестраног развитка и процвата, као и обезбеђења и учвршћења мира на Балкану;

прожети осећањем, да су братска слога и међусобна помоћ народа Југославије и бугарског народа главни услов њихове независности и слободе и истовремено камен темељац за изградњу пријатељства и сарадње свих балканских народа;

полазећи од искуства последњег светског рата када је Немачка напала на словенске и друге слободољубиве народе, тврдо решени да се заједнички боре против сваке агресије уперене против њихових народа и да се заједничким снагама супротставе како свим покушајима обнављања немачког империјализма тако и његовим могућим, у којој било форми савезницима;

желећи да учврсте своје постојеће пријатељске везе и да свечано потврде своју непоколебљиву вољу да убудуће заједно бране своју слободу, независност и интегритет и да уређују своје међусобне односе у духу братства и у корист учвршћења мира и међународне сарадње;

Президијум Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије и Претседништво Народне Републике Бугарске решили су да закључе Уговор о пријатељству, сарадњи и узајамној помоћи и именовали за своје опуномоћенике Претседника Владе Федеративне Народне Републике Југославије, Маршала Југославије Јосипа БРОЗА ТИТА и Претседника Владе Народне Републике Бугарске Георги ДИМИТРОВА,

који су се, пошто су изменили своја пуномоћја, нађена у исправном стању, сагласили у следећем:

Члан I

Високе Стране Уговорнице ће убудуће у свим питањима која се тичу судбине њихових народа и њихових међусобних односа, присно, тесно и свестрано сарађивати на корист обеју земаља и у духу братства јужно-словенских народа.

ДОГОВОР ЗА ПРИЯТЕЛСТВО, СЪТРУДНИЧЕСТВО И ВЗАИМОПОМОЩ

*между Федеративната Народна Република Югославия
и Народната Република България*

Убедени, че братското сближение и тясно сътрудничество отговаря на вековните тежнениа на народите на Федеративната Народна Република Югославия и българския народ, които виждат в това твърда гаранция за своята свобода и независимост, за своето всестранно развитие и преуспяване, както и за обезпечаване и укрепяване мира на Балканите;

проникнати от чувството, че братското единство и взаимната помощ между народите на Югославия и българския народ са главните условия за тяхната независимост и свобода и същевременно са основен камък за израждане приятелството и сътрудничеството с всички балкански народи;

изхождайки от опита на последната световна война, когато Германия нападна славянските и други свободолюбиви народи, и твърдо решени съвместно да се борят против всяка агресия насочена срещу тяхните страни и да се противопоставят с общи усилия както на всички опити за възобновяване на германския империализъм, така и против неговите възможни в каквато и да е форма съюзници;

желаейки да затвърдят съществуващите приятелски връзки помежду им и да потвърдят тържественно непоколебимата си воля да бранят в бъдеще своята свобода, независимост и териториялна цялост и да уредят отношенията помежду си в духа на братството и в полза на затвърдяването на мира и международното сътрудничество;

Президиумът на Народната скупщина на Федеративната Народна Република Югославия и Преседателството на Народната Република България решиха да сключат договор за приятелство, сътрудничество и взаимна помощ и назначиха за свои пълномощници Министър-Претседателят на Федеративната Народна Република Югославия, Маршал на Югославия — Йосип БРОЗ ТИТО и Министър-Претседателят на Народната Република България — Георги ДИМИТРОВ,

които след като размениха пълномощията си, намерени за редовни, се съгласиха за следното:

Член 1.

Високодоговорящите страни ще си сътрудничат тясно, близко и все-странно в бъдеще по всички въпроси, които се отнасят до съдбата на тяхните народи и тяхните взаимни отношения в полза на двете страни и в духа на братството на южнославянските народи.

Члан II

Високе Стране Уговорнице предузимаће заједнички све потребне мере да се осигура њихова безбедност, независност и интегритет. У том циљу саветоваће се по свим важним међународним питањима, која се тичу интереса обеју земаља или интереса мира и међународне сарадње и поступаће споразумно у духу Повеље Организације Уједињених нација

Члан III

У случају ако би нека трећа држава напала једну од Високих Страна Уговорница да угрози њену независност, да је пороби или одузме њене територије, друга Висока Страна Уговорница пружиће јој без одлагања војничку и сваку другу помоћ свим расположивим сретствима.

Члан IV

Високе Стране Уговорнице обавезују се да неће склапати никакав савез нити да ће узети учешћа у било каквој акцији упереној против друге Високе Стране Уговорнице.

Члан V

Високе Стране Уговорнице се обавезују да ће у интересу њиховог свестраног привредног развитка остваривати најтешњу сарадњу у свим областима економског живота. У том циљу оне ће ускладити своје привредне планове, подузети све мере за раширење, до највећих могућности узајамне робне размене, припремиће остварење царинске уније и договараће се о заједничким мерама које се тичу робне размене с иностранством.

Члан IV

Високе Стране Уговорнице сматрају да је ради коначног учвршћења братства међу њиховим народима, неопходна стална културна сарадња. У том циљу Владе обеју земаља ће подузети све потребне мере за осигурање најприсније сарадње у свим областима материјалне и духовне културе и свестрано ће помагати и потстицати у том правцу сваку иницијативу.

Члан VII

Овај уговор ничим не вређа обавезе које су на себе узеле Федеративна Народна Република Југославија и Народна Република Бугарска према трећим државама. Високе Стране Уговорнице извршаваће овај Уговор у духу Повеље Организације Уједињених нација и подржаваће сваку иницијативу која иде за тим да се уклоне жаришта агресије и да се осигура мир и безбедност у свету.

Член 2.

Високодоговорящите страни ще предприемат съвместно всички необходими мерки за осигуряване на тяхната безопасност, независимост и териториална цялост. За тая цел те ще се съветват по всички важни международни въпроси, които се отнасят до интересите на двете страни или до интересите на мира и международното сътрудничество и ще постъпват съгласно духа на Хартата на Организацията на Обединените народи.

Член 3.

В случай, че някоя трета държава нападна една от Високодоговорящите се страни, за да заплаши нейната независимост, да я пороби или да откъсне част от територията ѝ, другата Високодоговоряща страна ще окаже незабавно на нападнатата страна военна и всяка друга помощ с всички разполагаеми средства.

Член 4.

Високодоговорящите страни се задължават да не сключват никакъв съюз, нито да вземат участие в каквото и да било действие, насочени против другата Високодоговоряща страна

Член 5

Високодоговорящите страни се задължават в интереса на всеобщото им стопанско развитие да осъществяват най-тесно сътрудничество във всички области на икономическия живот. За тая цел те ще съгласуват своите стопански планове, ще вземат всички мерки да разширят до най-голями възможности взаимния им стокс обмен, ще подготвят осъществяване на митническа уния и ще се договорят по съвместните мерки относно стокообмена им с чужбина.

Член 6.

Високодоговорящите страни считат, че за окончателното затвърдяване братството между своите народи е необходимо постоянно културно сътрудничество. За тази цел двете правителства ще вземат всички мерки за обезпечаване най-близко сътрудничество във всички области на материалната и духовна култура и ще подкрепят и насърчават всеобщо всяка инициатива в това направление.

Член 7.

Този договор с нищо не засяга задълженията, които Федеративната Народна Република Югославия и Народната Република България са поели върху себе си спрямо трета държава. Високодоговорящите страни ще изпълняват настоящия договор в духа на Хартата на Организацията на Обединените народи и ще поддържат всяка инициатива, която е насочена да премахне огнищата на агресията и да осигури мира и безопасността в света

Члан VIII

Овај Уговор остаје у важности 20 година од тренутка потписивања. Ако ниједна од Високих Страна Уговорница не саопшти 12 месеци пре истека 20 годишњег рока да жели да важност овог Уговора престане, продужује се његова важност сваког пута за 5 даљих година дотле док једна од Високих Страна Уговорница 12 месеци пре истека текућег петогодишњег периода писмено не јави своју намеру обеснажити га.

Овај Уговор ступа на снагу одмах после потписивања и подлеже ратификацији. Ратификациони инструменти измениће се у Београду. У потврду чега су опуномоћеници потписали овај уговор и ставили на њега своје печате.

Уговор је сачињен у два примерка: на српскохрватском и бугарском језику а оба текста имају подједнаку важност.

У Евксинограду, 27 новембра хиљаду девет стотина четрдесет и седме године.

Претседник Владе
Народне Републике Бугарске:

Г. ДИМИТРОВ, с. р.

Претседник Владе
Федеративне Народне Републике Југославије
Маршал Југославије:

Ј. Б. ТИИО, с. р.

НАПОМЕНА: Размена ратификационих инструмената извршена је у Београду на дан 29 јануара 1948 године.

Пов. Бр.42725/48. Из Министарства иностраних послова, Београд, 30 јануар 1948

(Овај Уговор објављен је у „Службеном листу ФНРЈ“ бр. 4 од 14 јануара 1948)

Член 8.

Този договор има валидност 20 години от момента на подписването му. Ако една от Договоръщите страни не съобщи 12 месеци преди изтичането на 20 годишниъ срок, че желае да преустанови действието на този договор, неговата валидност се продължава всеки път за пет следващи години, докато една от Високодоговорящите страни, 12 месеци преди изтичането на текущия петгодишен период, не изяви писмено своето намерение да го обезсили.

Настоящият договор влиза в сила веднага след подписването му и подлежи на ратификация. Ратификационните книжа ще се разменят в Белград. В потвърждение на което опълномощените лица подписаха този договор и поставиха своите печати.

Договорът е съставен в два екземпляра: на сърбо-хърватски и български езици, като двата текста имат еднаква валидност.

Евксиноград, 27 ноември хилядо деветстотин четиридесет и седма година.

Министър-председател
на Народната Република България:

(п) Г. ДИМИТРОВ

Министър-претседател
на Федеративната Народна Република Югославия,
Маршал на Югославия:

(п) Й. Б. ТИТО

REMARQUE: L'échange des instruments de ratification a été effectué à Beograd le 29 janvier 1948.

Pov. No. 42725/48. — Du Ministère des Affaires Etrangères, Beograd, le 30 janvier 1948.

(Ce Traité a été publié dans le „Journal Officiel“ No 4 du 14 janvier 1948)

